

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΚΡΑΨΙΤΩΝ
(Κράψη, Ανατολική, Δρίσκος Ν. Ιωαννίνων)

ΕΠΕΤΕΙΑΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ 2016

Άστυ & Λαϊκή Παράδοση

«Αναπαράσταση Ηπειρώτικου Γάμου»

ΚΥΡΙΑΚΗ 10 ΙΟΥΛΙΟΥ 2016 • ΏΡΑ 20:00

Πάρκο Ελ. Βενιζέλου (Ασύρματος) - Άγιος Δημήτριος



*Εκκλησιά μου κουκλωτή,
κουκλωτή καμαρωτή.*

*Όπως δέχεσαι κεριά,
τη μεγάλη Πασχαλιά.*

*Δέξου τούτα νιόγαμπρα
και τα πρωτοστέφανα.*

*Βλόγησέ τα να προκόψουν,
και καλούς καρπούς να δώσουν.*

*Πέντε γιους να αποκτήσουν,
και στο μπάτο θυγατέρα.*

*Και στο μπατο θυγατέρα,
που να μοιάζει στον πατέρα.*

ΓΝΩΡΙΣΤΕ ΤΑ ΧΩΡΙΑ ΜΑΣ

(Κράψη, Ανατολική, Δρίσκος Ν. Ιωαννίνων)

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ & ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΩΝ ΧΩΡΙΩΝ ΜΑΣ

Κράψη



Στο όρος Λάκμος (Περιστερί) και σε υψόμετρο 860μ. βρίσκεται το χωριό «Κράψη», σε απόσταση 43 χλμ ΝΑ της πόλης των Ιωαννίνων.

Γεωγραφικά το χωριό ανήκει στην ευρύτερη περιοχή των χωριών του Περιστερίου και διοικητικά στο Δήμο Ιωαννιτών.

Από τα άλλα χωριά του δήμου χωρίζεται από το λόφο Περιστερί και τον ποταμό Αραχθό. Το χωριό αρχικά βρισκόταν ψηλά στο βουνό στην τοποθεσία Μεγάλη – Κράψη. Μετά μεταφέρθηκε χαμηλά στους πρόποδες όπου και είναι σήμερα το χωριό. Τοπωνύμια του χωριού που διατηρούν την ονομασία τους μέχρι και σήμερα είναι το **Λερούσκο**, η **Τρικαία**, καθώς και αυτά όπου παλαιότερα συγκεντρώνονταν οικισμοί οικογενειών, όπως **Καντζελαίικα**, **Παπαπετραίικα**, **Ζαρμπαλαίικα** κ.λπ.

Ανατολική

Στις δυτικές υπώρειες του Λάκμου, που τα νερά του αποστραγγίζονται από πολυάριθμα μικρά και μεγάλα ρέματα, καταλήγοντας στον Αραχθό, βρίσκεται το χωριό Ανατολική, παλαιότερα αποκαλούνταν **Λο(ου)χάνιστα** έδρα πρώην ομώνυμης κοινότητας, με δίπλα της το συνοικισμό **Κοτομίιστα**, παλιότερα **Λοκάνιστα**.

Το όνομα Ανατολική το πήρε από το σημείο του ορίζοντα που βρίσκεται ανατολικά από το αρχικό χωριό της Κράψης. Το χωριό βρίσκεται σε υψόμετρο 800μ. Το έδαφος είναι ορεινό και οι κάτοικοι ασχολούνται με την κτηνοτροφία.

Δρίσκος

Ο Δρίσκος είναι ένας μικρός οικισμός του Δήμου Ιωαννιτών και μάλιστα 61ος σε σειρά/μέγεθος πληθυσμού. Βρίσκεται σε υψόμετρο 809 μ. στο όρος Δρίσκος έναντι του όρου Λάκμος. Με το Χωριό Κράψη τους χωρίζει ο ποταμός Αραχθός, αλλά τους ενώνουν τα γιοφύρια. Το 1945 είχε αποσπαστεί από την Κοινότητα Κράψης με την ονομασία «Κοινότητα Βάσιας». Προσαρτήθηκε (ΦΕΚ 18Α/21.2.84) ως οικισμός Δρίσκος στην Κοινότητα Κράψης το 1984. Κόσμημα του σημερινού οικισμού, παραμένει η Ι. Μονή Παναγιάς Δρίσκου.

Σημαντικά αξιοθέατα και διατηρητέα μνημεία των χωριών μας

Με αποφάσεις, που δημοσιεύονται σε Εφημερίδα της Κυβερνήσεως υπάρχουν διατηρητέα κτίρια εξέχουσας αρχιτεκτονικής όπως:

α) Οικία **Μήτσου Γεροντάκη**.



Διατηρητέο κτίριο (Οχυρό Αρχοντικό του 19ου αιώνα) φερόμενης ιδιοκτησίας Αγγελου Αγγελοπούλου. Φ.Ε.Κ. Δ-104 α/01.02.2005 Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ - Κήρυξη/Μεταβολή Φ.Ε.Κ. 283/05 α/27.12.2004.

β) Το πρώην Δημοτικό Σχολείο Κράφης, ανεγερθέν στα τέλη του 19ου αιώνα.



(ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/4143/1441/28-12-1998 - ΦΕΚ 35/Β/26-1-1999).

Ιερός Ναός Αγίου Νικολάου Κράφης_____



Ιδιαίτερο κόσμημα για το χωριό, είναι, πέραν των λοιπών ναών και ξωκλησιών, ο **Ιερός Ναός Αγίου Νικολάου**, κτισμένος το 1563 από τον Κραπίτη Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως **Ιωάσαφ**.

Έχει κηρυχθεί διατηρητέο μνημείο και φιγουράρει στο «Διαρκή κατάλογο κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων και μνημείων της Ελλάδος» με τις Υπουργικές Αποφάσεις: ΥΑ 10062/934/12-7-1972, ΦΕΚ 621/Β/22-8-1972 & ΥΑ 10062/934/12-7-1972, ΦΕΚ 706/Β/13-9-1972.

Πρόκειται για ένα αρχιτεκτονικό οικοδόμημα, μεγάλων διαστάσεων βασιλικής, με θαυμάσιες τοιχογραφίες του 1563, έργο των Θηβαίων ζωγράφων αδελφών **Φράγκου και Γεωργίου Κονταρή**, που έζησαν και εργάστηκαν ιδιαίτερα στην περιοχή των Ιωαννίνων και στους ναούς του Αγ. Νικολάου Κράφης και Μεταμόρφωσης στην Κληματιά.

Ιερά Μονή Κοιμήσεως Θεοτόκου Κράφης (1743) _____

Με κατεύθυνση από την Κράφη προς την Ανατολική φτάνουμε στην εκκλησία του Αγ. Γεωργίου και κατευ-



θυνόμαστε προς το Δροσοχώρι. Λίγο μετά την διακλάδωση, ένας μικρός χωματόδρομος οδηγεί μετά από λίγα μέτρα σε ένα εξώστη του Περιστερίου με θέα στον Αραχθο και στον Δρίσκο.

Ιερά Μονή Παναγίας Δρίσκου (Βάσιας)_____



Το γιοφύρι της Γκούρας _____



Στις δυτικές υπώρειες του Λάκμου, που τα νερά του αποστραγγίζονται από πολυάριθμα μικρά και μεγάλα

ρέματα, καταλήγοντας στον Αραχθο, όπου βρίσκεται το χωριό Ανατολική, με δίπλα της το συνοικισμό Κοτομίστα, παλιότερα Λοκάνιστα. Τα δύο αυτά μέρη τα χωρίζει η **χαράδρα της Γκούρας**, με το ομώνυμο ποταμάκι της να καταλήγει και αυτό στον Αραχθο, ένα με ενάμισι χιλιόμετρο πιο κάτω, κοντά στην πολύτοξη γέφυρα του Παπαστάθη. Κατασκευαστές του γεφυριού της Γκούρας είναι ο **Χρήστος Σιδόντης** και ο **Δημήτρης Κωνσταντινίδης** από τους Χουλιαράδες, της επαρχίας Δωδώνης, του νομού Ιωαννίνων.

Αλλά ένας από τους ανθρώπους, που συμμετείχαν αποφασιστικά στην προκαταρκτική διαδικασία κατασκευής του, είναι ο **Δημήτρης Λαζοκίσιος** από την Κοτομίστα.

Οι βασικές διαστάσεις του γεφυριού:

Ανοιγμα Καμάρας-Τόφου: 7,5 μ, Ύψος Γεφυριού: 11 μ., Πλάτος: 2 μ., Μήκος Διαδρόμου: 13 μ.

Το πέτρινο γιοφύρι του Παπαστάθη__



Για την κατασκευή του τετράτοξου γεφυριού (διαστάσεων: μήκος 85 μ., ύψος 8,70 μ., πλάτος 2,70μ) το 1746, υπάρχουν αρκετές παραδόσεις και διάφορες εκδοχές για το χορηγό και την ονομασία του. Στις παραδόσεις αυτές αναφέρεται ότι χορηγός ήταν κάποιος ηγούμενος **Αγάπιος** που έδωσε 350 βενετικά φλουριά. Κάποιες από αυτές τις παραδόσεις

επιχειρούν να ερμηνεύσουν και το όνομα του γεφυριού, θεωρώντας ότι Παπαστάθης ήταν το όνομα του ηγούμενου. Αναφέρεται επίσης ότι τα χρήματα που δόθηκαν για την κατασκευή του γεφυριού προέρχονταν από κάποιους ληστές, που θέλησαν να κλέψουν το μοναστήρι, αλλά με θαυματουργό τρόπο τράπηκαν σε φυγή και εγκατέλειψαν τα χρήματα. Όταν πλημμυρίζει το ποτάμι, οι κάτοικοι των γύρω χωριών ισχυρίζονται ότι ακούν τις φωνές ενός αράπη κι ενός κόκκορα που, κατά την παράδοση, θάφηκαν στη θεμελίωση του γεφυριού. Όταν χτιζόταν το γεφύρι ο Παπαστάθης έριξε λίρες στα θεμέλια.

Βρύσες χωριών _____



Βρύση «Στέπεν», σήμερα



Βρύση Αγίας Παρασκευής Ανατολικής (1957)

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΚΡΑΦΙΤΩΝ
(Κράψη - Ανατολική - Δρίσκος) Ν. Ιωαννίνων
Ηπείρου 41 • Άγιος Δημήτριος • ΤΚ 17341
ΤΗΛ.2109322580 • Email: krapsitesathinon@gmail.com

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ 2015-2017

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ:
ΓΕΝ.ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
ΤΑΜΙΑΣ:
ΜΕΛΗ:

ΚΑΝΤΖΕΛΗ ΕΛΕΝΗ
ΖΑΡΜΠΑΛΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΚΑΝΤΖΕΛΗΣ ΘΩΜΑΣ
ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΣ ΠΕΤΡΟΣ
ΚΑΝΤΖΕΛΗΣ ΗΛΙΑΣ, ΛΙΟΥΤΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ, ΣΙΑΚΑΜΠΕΝΗ ΔΑΝΑΗ